

Suvestinė redakcija nuo 2012-11-24 iki 2014-07-24

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1993, Nr. [69-1291](#), i. k. 0931010ISTA000I-317

Nauja redakcija nuo 2012-11-24:

Nr. [XI-2385](#), 2012-11-08, Žin. 2012, Nr. 136-6956 (2012-11-24), i. k. 1121010ISTA0XI-2385

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMAS

1993 m. gruodžio 2 d. Nr. I-317
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduojamas teisės rinktis be ginklo į taikius susirinkimus užtikrinimo sąlygas ir valstybės bei visuomenės saugumo, viešosios tvarkos, žmonių sveikatos ir teisės aktuose įtvirtintų dorovės principų, kitų asmens teisių ir laisvių apsaugos tvarką organizuojant susirinkimus ar vykdant pavienio asmens akciją, taip pat atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus. Asmenų teisė ir laisvė rinktis be ginklo į taikius susirinkimus ar vykdyti pavienio asmens akciją gali būti laikinai apribojama įvedus karo ar nepaprastąją padėtį.

2. Šis įstatymas nereglamentuoja susirinkimų, kurie vyksta ar kuriuos organizuoja:

1) valstybės ir savivaldybių institucijos;

2) Respublikos Prezidentas, Europos Parlamento nariai, išrinkti Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos Seimo nariai ir savivaldybių tarybų nariai susitikimams su rinkėjais;

3) seniūnai ar seniūnaičiai Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka;

4) valstybės pripažintos religinės bendruomenės ir bendrijos religinėms apeigoms atlikti kulto pastatuose, kapinėse ir kitose įstatymų nustatytose vietose;

5) įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos politinės partijos, politinės organizacijos, asociacijos, profesinės sąjungos, rengiančios savo narių ir kviestinių asmenų susirinkimus pagal savo įstatus savo ar kitose teisėtai valdomose ir naudojamose patalpose;

6) įstatymų nustatyta tvarka įregistruoti viešieji ir privatūs juridiniai asmenys savo ar kitose teisėtai valdomose ir naudojamose teritorijose ar patalpose;

7) fiziniai asmenys viešosiose vietose, individualaus ir bendrojo naudojimo patalpose, jeigu taikaus susirinkimo tikslas yra tenkinti privačius interesus.

3. Šis įstatymas taip pat nereglamentuoja susirinkimų, jeigu renginys yra sporto varžybos, koncertas, pramoginis ar kitas viešasis renginys.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Prevencinės priemonės** – susirinkimo organizatorių ir dalyvių bei jų turimų daiktų apžiūra ir patikrinimas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka.

2. **Susirinkimas** – taikus asmenų susibūrimas, skirtas jų pažiūroms ir nuomonei viešai laisvai reikšti ir asmenybės pilietinio aktyvumo raiškai visuomenėje ir valstybėje užtikrinti.

3. **Susirinkimo dalyvis** – asmuo, be ginklo dalyvaujantis susirinkime, kuriame įgyvendina teisę viešai laisvai reikšti savo pažiūras ir nuomonę.

4. **Susirinkimo formos** – mitingai, piketai, demonstracijos, procesijos, eitynės, kitokie taikūs beginkliai susirinkimai.

5. **Susirinkimo subjektai** – susirinkimo organizatoriai, jų įgalioti asmenys, susirinkimo dalyviai, savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, policijos pareigūnai.

6. Susirinkimo vieta – vieta, kurioje susirinkimo organizatoriai ir dalyviai įgyvendina susirinkimo tikslus.

3 straipsnis. Susirinkimo organizatoriai

Šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka susirinkimą ar pavienio asmens akciją gali organizuoti:

- 1) sukačę 18 metų veiksnius Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai;
- 2) užsieniečiai, turintys įstatymų nustatyta tvarka gautą leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) Lietuvos Respublikoje registruoti ir veikiantys juridiniai asmenys (toliau – juridiniai asmenys).

4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, atominės energetikos, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose įmonėse ir kitose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse.

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinėjų atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų ir objektų. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų ir objektų.

5 straipsnis. Susirinkimo metu draudžiami veiksmai

Susirinkimo ar pavienio asmens akcijos metu draudžiama:

- 1) sakomomis kalbomis, plakatais, šūkais, audiovizualinėmis priemonėmis ir kitokiais veiksmais akivaizdžiai kurstyti pažeisti arba pažeisti Lietuvos Respublikos Konstituciją ar įstatymus;
- 2) pažeisti dorovės, geros moralės ir etikos normas;
- 3) demonstruoti nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavą ar herbą arba vėliavą, ženklą ar uniformą, kurių sudedamoji dalis yra nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliava ar herbas, atsakingų už Lietuvos gyventojų represijas Vokietijos nacionalsocialistų ar SSRS komunistų partijos vadovų atvaizdus, nacistinių ar komunistinių organizacijų simbolius ar uniformas arba nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR vėliavos ar herbo, nacistinės svastikos, nacistinio SS ženklo, sovietinio kūjo ir pjautuvo ženklo, sovietinės raudonos penkiakampės žvaigždės ženklo pagrindu sudarytas vėliavas ar ženklus arba į juos klaidinančiai panašius antikonstitucinių organizacijų simbolius, atlikti nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR himną;
- 4) kitokiais būdais rengtis atlikti ar atlikti Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas veikas.

II SKYRIUS

PRANEŠIMO APIE ORGANIZUOJAMĄ SUSIRINKIMĄ DERINIMO TVARKA

6 straipsnis. Pranešimo apie organizuojamą susirinkimą pateikimo tvarka ir terminai

1. Susirinkimo organizatoriai laisva forma praneša savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus ne daugiau kaip 15 žmonių. Tokiems susirinkimams netaikomos šio straipsnio 3 dalies ir šio įstatymo 7 straipsnio nuostatos.

2. Susirinkimo organizatoriai ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatytos susirinkimo dienos privalo pateikti savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui rašytinį pranešimą apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žmonių.

3. Pranešime apie organizuojamą susirinkimą turi būti nurodyta:

- 1) susirinkimo forma ir turinys;
- 2) susirinkimo data, jo pradžios ir pabaigos laikas;
- 3) susirinkimo vieta, eitynių ar procesijų maršrutai;
- 4) numatomas dalyvių skaičius;
- 5) pageidavimai policijai dėl viešosios tvarkos palaikymo;

6) organizatoriaus, o jeigu organizatorius yra juridinis asmuo, – jo atstovo vardas, pavardė ir deklaruota gyvenamoji vieta.

7 straipsnis. Pranešimo apie organizuojamą susirinkimą nagrinėjimo, derinimo tvarka ir terminai bei apskundimo tvarka

1. Savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, gavęs pranešimą apie organizuojamą susirinkimą, nustato pranešimo derinimo datą ir ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną informuoja susirinkimo organizatorius ir policiją apie nustatytą pranešimo apie organizuojamą susirinkimą derinimo dieną ir laiką.

2. Pranešimas apie organizuojamą susirinkimą turi būti suderintas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo gavimo.

3. Pranešimą apie organizuojamą susirinkimą derina savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, susirinkimo organizatoriai ir policijos atstovas. Derinant pranešimą apie organizuojamą susirinkimą, gali dalyvauti kitų įstaigų atstovai, specialistai.

4. Pranešimo apie organizuojamą susirinkimą suderinimo dokumentą pasirašo savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo ir suderinimo dokumento nuorašą nedelsdamas įteikia arba išsiunčia organizatoriams.

5. Kai toje pačioje vietoje tuo pačiu laiku du ar daugiau susirinkimo organizatorių planuoja rengti susirinkimus, pirmumo teisę organizuoti susirinkimą turi tas organizatorius, kuris pirmasis pateikė pranešimą savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui. Su kitais organizatoriais savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo derina kitą galimą susirinkimo vietą ar laiką.

6. Minint valstybės šventes: vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, kovo 11-ąją – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną ir liepos 6-ąją – Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną, pirmumo teisė pasirinkti renginio vietą ir laiką suteikiama valstybės ar savivaldybių institucijoms.

7. Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens veiksmai (neveikimas) ar pranešimo apie organizuojamą susirinkimą suderinimas gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

III SKYRIUS SUSIRINKIMO VEDIMO TVARKA

8 straipsnis. Susirinkimo vedimo tvarka

1. Susirinkimą pradeda, jam vadovauja arba pirmininkauja ir užbaigia jo organizatoriai arba jų įgalioti asmenys.

2. Jeigu per valandą nuo suderinto susirinkimo laiko pradžios susirinkimo organizatoriai arba jų įgalioti asmenys nepraneša, kad vėluojama jį pradėti, ir susirinkimas neprasideda, susirinkimas laikomas neįvykysiu.

9 straipsnis. Susirinkimo nutraukimo pagrindai

1. Policijos pareigūnai susirinkimą ar pavienio asmens akciją gali nutraukti, kai dalyviai:

1) yra ginkluoti (turi šaunamųjų ar nešaunamųjų ginklų, daiktų, specialiai pritaikytų kūno sužalojimams padaryti, gaisrams sukelti ar materialinei žalai padaryti, arba daiktų, kuriuos galima panaudoti tokiems tikslams) arba turi lengvai užsidegančių, stipriai veikiančių arba radioaktyviųjų medžiagų, alkoholinių gėrimų; yra apsirengę karine uniforma arba apsiginklavę apsaugine ginkluote (šalmis, neperšaunamomis liemenėmis ir kt.), slepia veidus kaukėmis ar yra kitaip užsimaskavę, kad negalėtų būti atpažinti, jeigu tai rodo jų pasiruošimą daryti teisės pažeidimus;

2) pasinaudodami susirinkimo galimybėmis pažeidžia viešąją tvarką ir visuomenės rimtį, kėsina padaryti ar padaro nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ar kitas tyčines nusikalstamas veikas žmogaus gyvybei, sveikatai, laisvei, teisės normose įtvirtintiems dorovės principams, nuosavybei, asmens garbei ir orumui, visuomenės saugumui, valdymo ir viešajai tvarkai;

3) vairuodami transporto priemones ar kitais veiksmais trikdo ar kelia realią grėsmę eismo tvarkai ir saugumui, valstybės įstaigų, organizacijų ar savivaldybių įstaigų normaliai veiklai, gali sudaryti avarines situacijas įmonėse ar įstaigose, kurių veikla susijusi su degiais, sprogstamaisiais ar kitais pavojingais daiktais, kurių apyvarta ribojama įstatymais;

4) yra nuogi ar kitaip savo išvaizda ar turimais ir demonstruojamais daiktais pažeidžia teisės normose įtvirtintus dorovės principus;

5) tyčia šiurkščiai pažeidžia šio įstatymo nustatytą susirinkimų organizavimo tvarką (suderintą susirinkimo formą, vietą ar laiką).

2. Susirinkimo organizatoriai ar jų įgalioti asmenys susirinkimą nutraukia, kai jis nebeatitinka pranešime apie organizuojamą susirinkimą nurodyto turinio.

IV SKYRIUS

SUSIRINKIMO SUBJEKTŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

10 straipsnis. Susirinkimo organizatorių ir dalyvių teisės ir pareigos

1. Susirinkimo organizatoriai, jų įgalioti asmenys ir dalyviai ar pavienis asmuo, vykdamas akciją, privalo laikytis šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų, nustatytų kelių eismo, priešgaisrinės apsaugos ir kitų taisyklių, vykdyti teisėtus policijos pareigūnų nurodymus bei reikalavimus ir užtikrinti, kad susirinkimo vieta būtų palikta tvarkinga.

2. Susirinkimo organizatoriai ar jų įgalioti asmenys turi teisę:

1) sudrausti susirinkimo dalyvį, pažeidžiantį viešąją tvarką ar nesilaikantį šio įstatymo reikalavimų;

2) reikalauti, kad iš susirinkimo pasišalintų asmenys, pažeidžiantys viešąją tvarką, nesilaikantys įstatymų reikalavimų, arba prašyti policijos pareigūnų pašalinti tokius asmenis;

3) nutraukti susirinkimą, pareikalauti, kad dalyviai išsiskirstytų.

11 straipsnis. Susirinkimo organizatorių ir dalyvių atsakomybė

Susirinkimo organizatoriai, jų įgalioti asmenys ir dalyviai ar pavienis asmuo, vykdamas akciją, pažeidę šį ar kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, nustatyta tvarka traukiami baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn, atsako už padarytą turtinę žalą ir privalo atlyginti nuostolius.

12 straipsnis. Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens pareigos ir atsakomybė

1. Savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo privalo šio įstatymo nustatyta tvarka užtikrinti sklandų pranešimo apie organizuojamą susirinkimą suderinimą.

2. Savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo negali susirinkimo organizatorių ir dalyvių įpareigoti imtis priemonių, kurioms įgyvendinti reikalingi finansiniai ištekliai, išskyrus susirinkimo vietos sutvarkymo po įvykusio susirinkimo priemones.

3. Savivaldybės administracijos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, pažeidę šį įstatymą, nustatyta tvarka traukiami administracinėn atsakomybėn.

13 straipsnis. Policijos pareigūnų teisės

1. Policijos pareigūnai turi teisę nutraukti susirinkimą šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais.

2. Jeigu policijos pareigūnai turi duomenų, kad susirinkimo organizatoriai ar dalyviai gali turėti ginklų, daiktų ar medžiagų, pavojingų sveikatai arba gyvybei, jie gali priimti sprendimą susirinkimo vietos prieigose imtis prevencinių priemonių ir apie tai turi pranešti susirinkimo organizatoriams. Policijos pareigūnai prevencinių priemonių gali imtis ir pavienio asmens vykdomos akcijos metu.

14 straipsnis. Policijos pareigūnų pareigos ir atsakomybė

1. Policijos pareigūnai privalo dalyvauti derinant pranešimą apie organizuojamą susirinkimą.

2. Policijos pareigūnai privalo sudaryti organizacines ir kitokias įstatymų numatytas galimybes teisėtiems susirinkimams organizuoti, susirinkimų organizatorių ir dalyvių, taip pat kitų asmenų teisėms ir laisvėms, valstybės ar visuomenės saugumui, viešajai tvarkai, žmonių sveikatai apsaugoti.

3. Jeigu policijos pareigūnai turi ar gauna kriminalinės žvalgybos informacijos apie grėsmes asmenų teisėms ir laisvėms, valstybės ar visuomenės saugumui, viešajai tvarkai, žmonių sveikatai, jie privalo imtis papildomų priemonių šioms grėsmėms pašalinti.

4. Policijos pareigūnai negali susirinkimo organizatorių ir dalyvių įpareigoti imtis priemonių, kurioms įgyvendinti reikalingi finansiniai ištekliai.

5. Policijos pareigūnai susirinkimų metu vadovaujasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais.

6. Policijos pareigūnai, trukdantys organizuoti teisėtus susirinkimus, pažeidžiantys šį ar kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1452](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1697 (2003-04-24), i. k. 1031010ISTA0IX-1452
Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1609](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 75-2920 (2008-07-03), i. k. 1081010ISTA00X-1609
Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo 8 straipsnio papildymo įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2385](#), 2012-11-08, Žin., 2012, Nr. 136-6956 (2012-11-24), i. k. 1121010ISTA0XI-2385

Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo pakeitimo įstatymas